

Webinar: De winst van ‘alle data op orde’

Gepubliceerd 07-jul-20 08:30 door [Caroline De Cristofaro](#)

Welke gevolgen heeft de afspraak ‘eind 2023 alle Mobiliteitsdata op orde’ voor wegbeheerders? En wat zijn goede (regionale) voorbeelden uit de dagelijkse praktijk van verkeer en mobiliteit? Op 19 juni bespraken inleider Ineke Meijer en gespreksleider Erik Wegh onder andere deze vragen tijdens een interactief webinar, dat volgens de deelnemers naast kennis en inzicht vooral ‘licht in het data-oerwoud’ bracht.

In het eerste deel van het webinar ‘Digitalisering Overheden in Mobiliteit’ benadrukte Ineke Meijer (Managing consultant Mobiliteit bij AT Osborne en eerder vanuit het ministerie van IenW al betrokken bij Beter Benutten en Talking Traffic) dat digitalisering valt of staat met goede afspraken, die het beschikbaar maken en gebruiken van data structureel borgen. Vervolgens stond de vraag centraal waarom je als overheid data van goede kwaliteit nodig hebt om je beleidsdoelen te realiseren. Daarop zijn talloze antwoorden te geven, zo bleek.

Data als randvoorwaarde

Een verkeersbord langs de weg met de tekst ‘navigatie uit’ of studenten die handmatig het verkeer tellen: het kan in een wereld die steeds digitaal wordt, echt niet meer. Op basis van data kunnen overheden efficiënter en effectiever verkeers- en assetmanagement uitvoeren. Zo biedt data meer inzicht in het actuele gebruik van de openbare ruimte en geeft het mogelijkheden om gericht en pro-actiever het verkeer te sturen. Data uit sensoren in de infrastructuur of voertuigen, kan helpen bij slim onderhoud. Ook nieuwe ontwikkelingen als MaaS, zelfrijdend vervoer en Talking Traffic met de iVRI's, de intelligente verkeersregelinstallaties, zijn gebaseerd op data. Kortom: data is een essentiële randvoorwaarde voor tal van toepassingen in het mobiliteitsdomein.

Data als kerntaak geborgd

Daarom is in het BO-MIRT afgesproken dat overheden in heel Nederland samenwerken om data in het mobiliteitsdomein in 2023 structureel van de juiste kwaliteit beschikbaar te hebben: overheden moeten dan dus digitaal op orde zijn. De grootste bottleneck is het garanderen van die constante kwaliteit, aldus Ineke. Vooral organisatorisch moet er veel werk worden verzet. ‘We beginnen niet vanaf nul. Maar ondanks eerdere inspanningen zijn we er als overheden nog niet in geslaagd om de kwaliteit van publieke data structureel op orde te hebben en houden. Dat vergt een organisatieverandering waarbij digitalisering als een kerntaak in de overheidsorganisatie wordt geborgd.’ Daarom zijn sturing en prioriteit nodig op bestuurlijk en hoog-ambtelijk niveau.

Regionaal

Inmiddels ligt er een stevige basis. In de afgelopen maanden is er een governancestructuur ingericht waarin zowel de landelijke als de regionale afstemming en besluitvorming ten aanzien van digitalisering is belegd. In Regionale Data Teams (per regio, zij kunnen ook kleinere gemeenten en bijvoorbeeld waterschappen verder helpen), een Landelijk Dataketen Overleg en het Directeurenoverleg Landelijk Dataketen Overleg (recent opgestart) worden afspraken gemaakt om met elkaar sturing te geven aan de digitaliseringsopgave en kennis en capaciteit te organiseren. Het Landelijk Dataketen Overleg is in eerste instantie alleen publiek-publiek, later ook publiek-privaat (met de afnemers en leveranciers van data).

Data Top 15

Daarbij is de voor velen bekende Data Top 15 een vertrekpunt én graadmeter. In die Top 15 staan data-items als geplande wegwerkzaamheden (nr 1), maximumsnelheden (nr 5), brugopeningen (nr 9) en data voor logistiek, waarbij het onder andere gaat over milieuzones. In het Landelijk Dataketen Overleg wordt per item een trekker benoemd, die een plan van aanpak opstelt over welke inspanningen door wie geleverd moeten worden om data van de juiste kwaliteit beschikbaar te krijgen. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden om als overheden data niet zelf te produceren, maar (gezamenlijk) in te kopen.

Praktijkvoorbeelden

De tweede helft van het webinar stond in het teken van concrete voorbeelden: in de regio's worden nu flinke stappen gezet om de Regionale Data Teams (RDT's) in te richten en met verschillende data-items aan de slag te gaan. Daarbij wordt in het Landelijk Dataketen Overleg tussen de Regionale Data Teams onderling kennis uitgewisseld om landelijk de uniformiteit te bewaken en te voorkomen dat iedereen opnieuw het wiel moet uitvinden. Zo heeft het Regionale Data tTeam van Landsdeel Oost een mooie uitwerking gemaakt om items uit de Data Top-15 te clusteren naar werkprocessen, om te weten welke werkprocessen aangevuld of aangescherpt moeten worden om de datalevering goed te borgen. In de regio Noord-Holland en Flevoland is een uitwerking gemaakt van activiteiten die het Regionale Data Team gaat oppakken. Het leidende principe dat we hanteren is uniformiteit in het 'wat' (definitie van data-items, standaarden, dataloketten, etc.), maar ruimte voor regionaal maatwerk in het 'hoe' (zoals de wijze waarop Regionale Data Teams in de regionale governance worden ingebed en de inliggende overheden worden betrokken en ontzorgd).

Financiële voordelen

Een veelgehoorde vraag is wat digitalisering ons oplevert. Noord-Brabant heeft de winst/beleidskansen van goede data (bijv. betere reisadviezen voor de reiziger, concrete mogelijkheden voor MaaS-dienstverlening), maar ook de financiële voordelen inzichtelijk gemaakt: wie de data op orde heeft, kan de wettelijke taken beter uitvoeren tegen lagere kosten. Noord-Brabant heeft al dat digitalisering een directe besparing van minimaal 1,5 miljoen euro per jaar kan opleveren door minder dubbeling in data-inkoop tussen overheden, efficiëntere werkmethoden en minder ad hoc en vooral dure mobiliteits- en verkeersanalyses. Zo'n financiële prikkel, aldus gespreksleider Erik Wegh, is voor veel bestuurders een belangrijke trigger.

Blokkades

Ook interessant was het lijstje van Noord-Brabant met redenen waarom het nu nog niet (goed) lukt om data op orde te krijgen, variërend van regelscenario's die niet centraal ontsloten zijn tot onvolledige ongevallendata. Volgens Ineke Meijer leveren die blokkades vanuit de regio's waardevolle inzichten op. 'Het laat zien dat het bepaald geen appeltje-eitje is op weg naar datagedreven beleid. 'Data op orde' is gewoon een taaie klus. Maar wel een waar we met elkaar de schouders onder zetten, omdat we overtuigd zijn van noodzaak en mogelijkheden.'

De slides van het webinar zijn terug te vinden in de bijlage.

Het hele webinar terugkijken kan ook via deze [link](#).

Bron: Platform WOW

Tags : digitalisering-overheden, mobiliteitsdata, talking-traffic, webinar